

**Federaal Agentschap
voor de Veiligheid
van de Voedselketen**

Controlebeleid
Directie Diergezondheid
en Veiligheid van de
Dierlijke Producten

AC-Kruidtuin
Food Safety Center
Kruidtuinlaan 55
1000 Brussel
Tel 02 211 82 11
Fax 02 211 86 30

info@favv.be
www.favv.be

ON 0267.387.230

**Bericht van het FAVV aan de imkers en de
Belgische bijenteeltfederaties**

Correspondent :	Bénédicte VERHOEVEN			
Toestelnummer :	02 211 85 84			
E-mail :	Benedicte.Verhoeven@favv.be			
Uw brief van	Uw kenmerk	Ons Kenmerk	Bijlagen	Datum
		PCCB/S2/BHOE/915198		06/08/2012

Betreft : Communicatie pilootmonitoringprogramma bijensterfte 2012 - 2013

Geachte,

In oktober 2012 start het FAVV met het pilootbewakingsprogramma voor bijensterfte, dat kadert in een Europees project waaraan 17 EU-lidstaten deelnemen.

Het Belgische programma werd uitgetekend samen met het nationaal referentielaboratorium voor bijenziekten CODA, het labo voor zoofysiologie van de UGent en de faculteit van Gembloux Agro-Bio Tech (ULg).

Hoofddoel van dit project is objectieve cijfers te bekomen over de winter- en seizoenssterfte van bijen. Daarnaast wensen we meer informatie te bekomen over de graad van varroabesmetting en het voorkomen van vuilbroed, nose-mose en ziekten veroorzaakt door bepaalde virussen (ABPV, DWV en CBPV). Verder zal ook een screening gebeuren op de aanwezigheid van de kleine bijenkastkever en de Tropilaelapsmijt. Tenslotte zal ook gekeken worden of er een verband bestaat tussen de wintersterfte en de aanwezigheid van ABPV en DWV.

Het pilootprogramma zal bestaan uit 3 bezoekenreeksen. In totaal zullen 150 imkers, die geregistreerd zijn bij het FAVV, willekeurig geselecteerd worden, verdeeld over de verschillende provincies. Elke geselecteerde imker zal 3-maal bezocht worden. Een eerste keer in oktober 2012. Het tweede en derde bezoek volgen in het voorjaar (maart-april) en de zomer (juni-juli) van 2013. De geselecteerde imkers zullen voor het eerste bezoek gecontacteerd worden om hen te vragen mee te werken aan het programma.

Tijdens het eerste bezoek zullen, per imker, maximaal 6 kolonies geselecteerd worden om op te volgen gedurende de ganse duur van het project. Heeft de imker 6 of minder kolonies, dan worden deze allen opgevolgd. Heeft hij meer dan 6 kolonies, dan worden er 6 willekeurig geselecteerd.

Van elke geselecteerde kolonie zal tijdens dit eerste bezoek een staal genomen worden van volwassen kastbijen, waarop een varroatelling zal gebeuren. Van elk staal zal een deel bewaard worden voor eventueel bijkomend labo-onderzoek in een later stadium.

Elke geselecteerde kolonie zal ook klinisch onderzocht worden. Indien er ziektesymptomen (vuilbroed, nosemose) waargenomen worden, zullen bijkomende stalen (dode of symptomatische bijen, broed,...) genomen worden voor verder labo-onderzoek.

Verder zal ook een vragenlijst ingevuld worden met informatie over o.a. de bijenstand, het management, uitgevoerde behandelingen (varroabestrijding).

Tijdens het tweede bezoek, in het voorjaar 2013, zal de wintersterfte opgetekend worden. Dit zowel door het bekijken van de geselecteerde kolonies als op basis van de vaststellingen van de imker. Op basis van de bekomen cijfers zullen bijkomende labo-analyses gebeuren op de bewaarde monsters, verzameld tijdens het eerste bezoek. Deze stalen zullen geanalyseerd worden op ABPV en DWV, om een mogelijk verband tussen deze virussen en de waargenomen wintersterfte te onderzoeken. Er zal opnieuw een klinisch onderzoek gebeuren van de opgevolgde kolonies, waarbij stalen kunnen genomen worden als ziektesymptomen worden vastgesteld. Alle informatie zal opnieuw opgetekend worden in een vragenlijst.

Tijdens het derde en laatste bezoek, zal de seizoenssterfte in kaart gebracht worden, dit opnieuw op basis van het opvolgen van de geselecteerde kolonies en de waarnemingen van de imker. Ook hier kunnen bijkomende stalen genomen worden, indien het onderzoek wijst op de mogelijke aanwezigheid van ziekten. Opnieuw zal een vragenlijst worden ingevuld.

Alle bezoeken zullen uitgevoerd worden door een inspecteur-dierenarts van het FAVV, met ervaring in de imkerij, en een assistent voor de bijenteelt. Deze personen zullen een specifieke opleiding krijgen voor zij ingezet worden bij de uitvoering van het programma.

Het FAVV staat in voor alle kosten van de bezoeken, staalnames en labo-onderzoeken.

Alle resultaten zullen op regelmatige basis aan alle deelnemende imkers en, meer globaal en geanonimiseerd, aan de volledige sector gecommuniceerd worden.

De medewerking van de imkers aan het pilootprogramma is volledig vrijwillig. Echter, wij verzoeken u met aandrang om al uw leden op een positieve en constructieve manier te informeren over het programma, zodat wij een grote bereidwilligheid tot participatie van de imkers aan het project kunnen bereiken.

Indien dit pilootproject na afloop een positieve evaluatie krijgt, wil het FAVV op een meer permanente basis een bewakingsprogramma voor de bijengezondheid opstarten. Samen met alle betrokken partners en de sector zal bekeken worden waar het programma eventueel moet aangepast worden.

Om een goed functionerend programma te hebben is de medewerking van de gehele sector echter onontbeerlijk.

Hoogachtend,

Herman Diricks (get.)
Directeur-generaal